

Tale ved åpningen av Kirkemøtet 2007

Øyer, 12.11.07

Ved Kirkerådets leder Nils-Tore Andersen

Statsråd, fylkesmann, kjære gjester fra inn- og utland, kjære delegater.

Det er godt å se dere alle sammen. I den siste tiden er det blitt mer og mer klart for meg hvor glad jeg er i Den norske kirke. Hvor mye den har betydd for meg og min tro, og hvor mye den fortsatt betyr for meg. Jeg skulle så gjerne ønske at folkekirken kunne bli den opplevelsen den skal være for mange flere. Og jeg har en drøm for kirken vår. En drøm om en kirke som når frem med evangeliet, en kirke som er på de svakes side, og en kirke som våger å være radikal i betydningen av det latinske ordet "radix" som betyr rot. Med andre ord en kirke som går til Kirkens røtter og henter næring fra dem med tanke på dagens og fremtidens utfordringer.

En kirke som ikke lenger makter å male Kristus som Frelser og Herre, og som ikke lenger er i stand til å gi mennesker åndelig veiledning, bidrar mer til sekulariseringen enn de som aktivt motarbeider troen, skriver den svenske forfatteren Magnus Malm. Kristen forkynnelse som tier om synd og nåde, og som tier om Bibelens undervisning om penger, livsstil, menneskeverd, sex og bevaring av skaperverket, legger marken vidåpen for annen innflytelse, og krymper menneskers gudsbilde langt mer effektivt enn selv den mest intelligente propaganda fra antikirkelig hold.

Jeg drømmer om en frimodig kirke. En kirke som ut fra Guds ord forkynner et frigjørende evangelium om Jesus Kristus, og som samtidig våger å tale tydelig om hva Kristi etterfølgelse betyr. Den tyske teologen og motstandsmannen Dietrich Bonhoeffer så hvordan kirken i Tyskland på 1930-tallet langsomt var blitt bedøvet av teologisk utvanning, ideologisk tilpasning og politisk korrekthet. "Billig nåde" var blitt en langsomt virkende gift mot sann etterfølgelse av Kristus.

Spre det gode ryktet om kirken

I sommer var jeg med på generalforsamlingen til Sjømannskirken. Det ble en god opplevelse. Sjømannskirken er jo Den norske kirkes arbeid i utlandet, og det som gjorde sterkest inntrykk, var den måten alle ansatte og deltakere på generalforsamlingen omtalte organisasjonen og arbeidet på. Det var en så entydig positiv omtale. Alle talte vel om arbeidet på en slik måte at jeg ble helt betatt av det. Og jeg tenkte: Nå må vi begynne å snakke vel om vår kirke i Norge. **Vi må være med på å spre det gode ryktet!**

For det skjer så mye flott rundt omkring i de enkelte menigheter av byggende og godt arbeid. Trosopplæringen er litt av et under. Barne- og ungdomsarbeidet vokser igjen etter å ha vært gjennom en nedgangsperiode. Kirken og dens medarbeidere får det beste skussmål ved lokale og nasjonale katastrofer. Som generalsekretær i en misjonsorganisasjon hadde jeg den glede å reise rundt i en stor del av landets kirker, og jeg har opplevd evangelisk og god forkynnelse, levende menigheter og stort engasjement. Våre mange prester og andre ansatte gjør en kjempeinnsats for enkeltmennesker, menighet og samfunn. Vi må slutte å klage. Som i Sjømannskirken må vi spre det gode rykte om kirken vår!

En åpen og bekjennende folkekirke

I Den norske kirke har vi fire kjerneord som forteller hva slags kirke vi er og skal være. Det er: En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. I de fire begrepene ligger også min visjon for Den norske kirke.

Vi snakker mye om at Kirken skal være åpen og inkluderende, og det er viktig. Svært viktig. Uansett hvilken relasjon det i fremtiden vil bli mellom stat og kirke, og den håper jeg blir annerledes enn i dag, så er det bare ett medlemskriterium i Den norske kirke - og det er dåpen. Andre krav stilles det ikke og skal det heller ikke stilles. I foreninger og organisasjoner kan det stilles tilleggskrav, men ikke i kirken. På en slik måte skal Den norske kirke være en åpen kirke med lav terskel og stort rom.

Men det må selvsagt ikke bety at kirken skal være uten fundament og grunnlag. Den norske kirke skal fortsatt være en bekjennende kirke med Bibelen som grunnlag, tro mot kirkens bekjennelse og sann i sin etterfølgelse av Kristus. Den norske kirke skal være en folkekirke, men ikke en folkemeningens kirke. Ikke en slags gallupkirke. Heller ikke et politisk styrt trossamfunn. Biskop Odd Bondevik har sagt at **kirken skal være åpen for alle, men ikke åpent for alt**. Det er riktig tenkt og godt sagt! Kirken er forpliktet på Jesu budskap. I dette ligger også min visjon og min drøm for en bekjennende og frimodig kirke. Gateprest og fengselsprest Odd-Cato Kristiansen sa det så treffende forrige lørdag i Vårt Land at fotfestet i Jesus som frelser fra synd og dom var mye viktigere for ham enn takhøyden i kirken. Mange vil være enig med ham i det!

En tjenende kirke

Den norske kirke skal samtidig være en tjenende og misjonerende kirke. Vi drukner i ord i vår tid. Ordene mister etter hvert sin kraft fordi det er så mange av dem. Også derfor må diakonien ha stor plass i vår kirke. Det er en stor glede å legge frem en flott diakoniplan til godkjenning på dette Kirkemøtet. Den norske kirke må være en kirke som er opptatt av menneskene og deres livssituasjon og som ser på diakonien, tjenesten, ikke som en rad med oppgaver, men som en måte å etterfølge Kristus på. Jeg har en visjon, en drøm, om en tjenende, diakonal kirke som taler de svakes sak. En kirke som merkes vel så mye i hverdag som i helg.

Hvis vi mener at kirken skal være en kirke for alle, må ordene fra apostelen om at kirken er ett legeme med ulike lemmer tas på alvor. Det må blant annet bety at mennesker med utviklingshemming må få en rettmessig plass i kirkens tro og liv. Vi oppdager heldigvis litt om senn hvordan mennesker med utviklingshemming kan føre oss til kilder som skaper fornyelse i vår kirke. Det handler om retten til et åndelig liv for alle. Og det handler i sannhet om en åpen, inkluderende og tjenende kirke.

Med sorg opplever vi at det i kirken vår skjer nye seksuelle overgrep av så vel barn som voksne. Det må i kirken være nulltoleranse for slike overgrep. Verst er det når barn rammes. Departementet og KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon har laget felles retningslinjer for håndtering av overgrepssaker. Disse retningslinjene ble offentliggjort i sommer og er et viktig skritt på veien videre i behandlingen av slike saker i kirken. Samtidig er det et viktig signal om at kirken skal være et trygt sted hvor vold og overgrep ikke tolereres i noen sammenheng.

I den sammenheng vil jeg nevne at Stiftelsen Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep er et uttrykk for at kirken tar på alvor at overgrep, vold og krenkelser skjer mellom

mennesker. Med Ressurssenteret ønsker kirken å bidra til å reparere enkeltmenneskers skader etter overgrep, så vel som å forhindre og forebygge at nye overgrep og krenkelser skjer i kirke og samfunn. Gjennom dette viktige arbeidet er det også avdekket et stort behov for innsats overfor menn som er krenket. Derfor har Ressurssenteret satt i gang et nytt tilbud rettet mot menn som de har kalt ADAM. Vi ber departementet om utvidet økonomisk støtte til dette meget viktige arbeidet.

Lekfolk og frivillige i sentrale roller

Et viktig trekk ved fremtidens kirke vil være den helt sentrale rolle lekfolk og frivillige medarbeidere vil måtte spille på alle plan i kirkens og menighetens liv. Vi er alle viktige medarbeidere. Det er god luthersk teologi. Og det er også lekfolk som kan bygge den bro mellom kirke og lokalbefolkning som vi må nyskape. Det er de som lever sitt daglige liv i nærmiljøet i møte med folk flest. Det er den kontaktflaten som gir menigheten de største muligheter. Derfor må vi utfordre og utruste lekfolket til ulike tjenester. Det leke engasjement vil bli avgjørende i den kirkevisjon jeg har.

Med fremtidig prestemangel kan det også bli behov for leke gudstjenesteledere. Ut fra de opplysningene vi har fra bispedømmene er det i dag omlag 100 stillinger som enten er utlyst eller vil bli utlyst i nærmeste framtid. Med tanke på at det er ca 1300 menighetsprester i Den norske kirke, med bispedømmene som arbeidsgiver, er dette et urovekkende høyt tall. Det kan godt hende at mange av disse stillingene vil få søkere, men da er det andre prestestillinger som blir ledige. Det er ikke 100 prester som leter etter jobb på dagens jobbmarked. Gjennom innføringen av prostereformen, fridagsavtalen og andre reformer og omorganiseringer er det de siste årene opparbeidet seg et etterslep på 200 prestestillinger.

Vi må ta dette på alvor og se hvordan vi kan øke rekrutteringen til presteyrket og forhindre at så mange ferdige teologer går ut i annet arbeid utenfor kirken.

Svakt kirkebudsjett

Kirkebudsjettet for 2008 er et svakt budsjett. Kostnaden per kirkemedlem i Norge var i 2006 på nær kr 1000,-, mens den i Sverige var dobbelt så høy, 110 % mer, per medlem, i Finland var den nær 90 % høyere enn i Norge per medlem, og i Danmark var den 54 % høyere enn i Norge per medlem. Vi sitter igjen med et meget trangt kirkebudsjett og det er vi selvsagt ikke fornøyd med, herr statsråd. Og det er du kjent med. Vi har større forventninger til deg som i så mange sammenhenger fremstår med stor kreativitet, nyskapning og gjennomslag for det du vil.

Dessverre er bevilgningen til fellesrådene kuttet med nær 30 mill kroner. Svaret på det er at kommunene i Norge er tilført 21 milliard kroner og at kommunene derfor er satt bedre i stand til å bevilge penger til fellesrådene. Dessverre er det ikke slik i de fleste kommunene. Pengene går i de store hullene og til andre satsningsområder enn den lokale kirken. Avisene brakte i forrige uke en liste over kommuner som nå skjærer ned med mange millioner. Da blir det ikke mye igjen til å dekke reduserte statlige overføringer til fellesrådene! Det er sannheten! Mange av fellesrådene er små enheter og sårbare for selv små kutt. Velfungerende fellesråd er viktig for alle tilsatte, også for prestenes arbeidsdag. Dessuten er det her snakk om den demokratisk styrte kirken på lokalplan. Fellesrådsregnskapene fra de tre årene som er gått etter at stortingsmelding nr 41 om økonomien i Den norske kirke ble lagt frem, viser med all tydelighet at en styrking av økonomien til fellesrådene er uteblitt og at situasjonen for de minste fellesrådene er blitt ytterligere forverret.

Gjennom rentekompensasjonen er det i perioden 2005 til sept. 2007 gitt tilsagn om rentekompensasjon for vedlikeholds- og investeringsprosjekter på til sammen 1,3 milliarder kroner. Denne ordningen er ikke videreført i budsjettet for 2008. Det gjenstår bare ca 12 mill kroner på rammen per oktober, altså ingen ting. Det er et klart behov for økt ramme ut fra det betydelige etterslepet som det nå er på kirkebygg. Eiendomsforvaltningsutvalget fastslo et vedlikeholdsbehov for kirkene på 8 milliarder kroner. Derfor bør rentekompensasjonsordningen videreføres i 2008 med minst 500 mill kroner.

I samband med regjeringens tomtefesteinstruks går det frem at regjeringen vil foreta endringer i lov om Opplysningsvesenets fond. Det har vakt sterke reaksjoner innad i kirken. Signaler om endring av OVF-lovens paragraf 5 vil, etter vår mening, være i strid med Grunnlovens paragraf 106. "Eigedommane og kapitalen til fondet kan ikkje gjevast bort eller brukast opp," står det i OVF-loven, og videre "loven skal sikre at fondet kjem Den norske kyrkja til gode og at verdiane blir bevarte og gir avkastning i samsvar med Grunnlova paragraf 106." Fondet er et selvstendig rettssubjekt som i henhold til loven og grunnloven forvalter en selvstendig formuemasse atskilt fra staten. Tomtefestelovinstruksen vil medføre at fondets verdier svekkes betydelig og brukes til andre formål enn det fondet er opprettet for.

I tillegg til det jeg nå har nevnt, så slås det fast i budsjettet for 2008 at Opplysningsvesenets fond "tilhører staten". Det er noe nytt som skaper uro. Statsråd Giske har uttalt at det ikke er noen grunn til å reagere på formuleringen i budsjettet for 2008. Etter hans mening ligger det ikke noe annet i den setningen enn det som har vært lagt til grunn hele tiden: At så lenge vi har en statskirke, er kirkens eiendom og statens eiendom det samme. Da er det desto underligere at den setningen nå måtte føres inn i budsjettkommentaren når det ikke betyr noe! Men det gir i alle fall uheldige signaler.

Den norske kirkes satsing på kunst og kultur har ikke fått en eneste krone i Statsbudsjettet for 2008. Når det i Statsbudsjettet ikke er bevilget midler til dette formålet, er jeg redd for at både kirken og samfunnet mister en gylden mulighet til å stimulere et blomstrende kirkelig kulturengasjement. Vi har invitert staten til et **spleiselag**, men har dessverre ikke fått gehør for det. Kirkemøtet i 2005 vedtok en satsing på kultur i kirken. Vedtaket uttrykte et sterkt ønske om å etablere kirkelige ressurs- og kompetansesentra for skapende og utøvende kunst for å gi faglig tyngde til møtet mellom kirke, kunst og kultur utover i landet.

Vi ønsker ikke å bygge opp en byråkratisk struktur, men vil legge sentrene til allerede etablerte miljøer for kultur og kirke, - på en armlengdes avstand fra kirkelig og annet byråkrati. Det er satt av store midler både regionalt og sentralt i kirken til disse sentrene, men det forutsatte også statlig finansiering. Med en kultur- og kirkeminister som har profilert seg så sterkt på Kulturløftet, hadde vi store forventninger til at det skulle komme penger på Statsbudsjettet for 2008. Dette har vært et prioritert ønske fra kirkens side. Nå ser vi at kulturdelen av departementets budsjett har økt med 10 prosent, mens kirkedelen bare har økt med 2,7 prosent. Statsråden skal imidlertid ha ros for tildeling av midler til prostereformen, religionsdialogen, Pilegrimsgården i Trondheim og for at trosopplæringsreformen følges opp med ytterligere 25 mill kroner. Bare slik at også det er sagt!

Strukturer og ordninger

Kirkemøtet vedtok i fjor å gå inn for en ny ordning av forholdet mellom kirke og stat. Ikke et skille, men en mellomløsning som både ivaretar en nær relasjon mellom kirke og folk, og som samtidig gir kirken frihet til å være et trossamfunn på egne premisser. Derfor vil vi gjerne inn i en tett dialog med de politiske miljøene når dette skal utformes. Vi må ha en kirkestruktur som gir kirkens valgte organer ansvar for lære og ledelse.

Bispeutnevning har i sin konsekvens lærebetydning. Derfor har Kirkerådet gått inn for bispevalg etter et bredt anlagt avstemningsopplegg hvor det blir lagt større vekt på lokale instanser, og hvor den som får mer enn 50 % av stemmene blir biskop. Kirkerådets forslag vil bidra til en maktspredning i kirken, slik at ingen enkelt instans avgjør bispevalget. Forslaget vil også styrke innflytelsen til menighetsrådene og kirkemedlemmenes representanter i bispedømmeråd og kirkemøte. Slik sett vil forslaget kunne gi et bidrag til utviklingen av det kirkelige demokratiet. Vi mener at statsråden bør gå inn på dette konstruktive forslaget allerede nå, tilpasset den kirkeordning vi har. Andre statskirker vi kan sammenlikne oss med, har allerede innført slike ordninger. Vi burde straks følge etter.

Statsråd Giske har gått langt i å sette økt valgdeltagelse som en forutsetning for endring i forholdet mellom stat og kirke. Lav valgdeltagelse ved menighetsrådsvalg er et sammensatt problem. Det er neppe gjort i en håndvending å tredoble deltakelsen. Det er ikke noe galt i å ha ambisiøse mål for økt valgdeltakelse, men det vil være uheldig å gjøre f.eks. en tredobling av valgdeltagelsen til forutsetning for endring av relasjonen mellom stat og kirke. Når det er sagt, er det mange sider ved de kirkelige valg som kan utvikles og forbedres. Et minstemål er at kirkens medlemmer vet om at de har stemmerett og er valgbare, og at de vet når valget finner sted. Kirkerådet har kommet med innspill til departementet om en satsning på informasjonstiltak i samband med menighetsrådsvalgene i 2009, gjerne med tilsendte valgkort til alle med kirkelig stemmerett. Vi ønsker også andre tiltak for å bedre tilrettelegging og gjennomføring av valgene.

Nye typer menigheter

I mine visjoner om fremtidens kirke ser jeg soknemenighetene, geografisk bestemt som i dag, men jeg ser også valgmenigheter; menigheter i Den norske kirke som går på tvers av soknegrensene. Det kan være pga ulike nyanser i kristendomssyn, ulike behov for uttrykksmåter eller av andre årsaker. De må selvsagt stå under biskoppelig tilsyn og være en del av Den norske kirkes samlede helhet, men samtidig også være et bilde av mangfoldigheten innenfor kirken. Vi må bevare folk innenfor kirken også i en tid med mye individualisme hos folk. Derfor trenger vi menigheter som vet hva og hvor de vil. Vi trenger lokalmenigheter som blir utfordret på sin målsetting og sine strategier. Vi trenger ulike menigheter som ut fra sin beliggenhet og sine ressurser møter de behov som lokalmiljøet krever. Sentralt vil Kirkerådet delta med å bygge opp et miljø for menighetsutvikling som kan samordne noen av de mange strategiprosesser som finnes i vår kirke og som kan utvikle ideer og bringe dem videre - både i ulike kirkelige organer og i frivillige organisasjoner. Ikke for å ensrette prosesser, men for å se mangfoldet og helheten i mangfoldet.

Et aktivt år i De sentralkirkelige råd

Året som ligger bak oss har vært et meget aktivt år for de sentralkirkelige råd. **Samisk kirkeråd** har fått ny fungerende generalsekretær og ny leder. Iherdig og målbevisst arbeider Samisk kirkeråd for at kirken vår skal oppleves som den norske og samiske kirke. I fjor uttrykte Kirkemøtet glede over den utviklingen som har skjedd innen samisk kirkeliv de senere årene. Samtidig fant Kirkemøtet grunn til å påpeke at det fremdeles er mange uløste oppgaver. Kirkemøtet ba derfor Samisk kirkeråd, i samarbeid med bispedømmene i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland, Nidaros og Oslo, om å utarbeide en plan for utviklingen av samisk kirkeliv. Dette er et stort og viktig arbeid, som nå er i gang. Planarbeid er et viktig skritt i arbeidet med å videreutvikle samisk kirkeliv. Trosopplæringsreformen som Stortinget har vedtatt, har gitt samisk kirkeliv nye vilkår for å satse på samisk barne- og ungdomsarbeid. Samisk trosopplæring skal på sikt kunne bli en støttespiller for samiske foreldre for å ivareta samisk språk og kultur også innenfor rammen av kirkens arbeid.

Mellomkirkelig råd har økumenikk og religionsdialog som to store satsningsområder. Vi registrerer med glede at statsbudsjettet har med en bevilgning til religionsdialogarbeidet i Kirkerådet og Mellomkirkelig råd. En sak som har satt Norge på kartet, er felleserklæringen om konvertering. Den har blitt studert og tatt imot med glede i den økumeniske verden. Kontaktgruppen mellom Islamsk Råd og Mellomkirkelig råd har gjennom lengre tid samtalt om trosfrihet og retten til å konvertere. Dialogen har ført til at begge parter sier at de er enige i prinsippet om religionsfrihet. Kontaktgruppen ønsket å markere dette med en felles uttalelse, og en arbeidsgruppe bestående av både kristne og muslimske representanter har utformet erklæringen. Dokumentet er det første i sitt slag i verden og gir håp om nye muligheter for samtale mellom muslimer og kristne omkring religionsfrihet og dens praktiske konsekvenser for det enkelte menneske.

Erklæringen viser oss at religionsdialogen ikke lenger er en teologisk eller teoretisk øvelse for spesielt interesserte. Religionsmøtet er i økende grad blitt en del av vår hverdag, våre nabolag og arbeidsfellesskap, og også av mange av vår verdens konfliktbilder. Derfor er kompetanse på dialog viktig for å bevare freden og et godt forhold mellom folk og religioner - både her hos oss og ute i den store verden. På forrige Kirkemøte behandlet vi saken ”Utfordringer i Religionsmøtet”. I år er dette fulgt opp av heftet ”Troende møter troende” der vi utfordres på dagliglivets religionsmøter.

Viktige saker

Vi står foran et kirkemøte med mange viktige og store saker. Jeg håper at vi etter årets Kirkemøte kan stå sammen i en frimodig tjeneste for å virkeliggjøre kirkens avgjørende målsetting om å formidle evangeliet i ord og sakrament. Det norske folk lever ikke av brød alene, men dør av brød alene. Vi er avhengige av en himmel over livet for å leve på jorden. Dette er en utfordring til Den norske kirke.

Truet liv - troens svar

Dette møtets hovedsak er uansett hva mediene måtte mene, saken om ”Truet liv – troens svar. Kirkens vitnesbyrd i lys av klimaendringer og arbeid med miljø, forbruk og rettferd”. Her må vi kunne uttrykke oss så radikalt og tøft som en kirke skal og kan. Alle snakker om dette, men hvordan skal vi som kirke ut fra vårt ståsted vinkle vårt svar? Det er ingen logikk i at det er et åndelig spørsmål at jorden er skapt av Gud, men kun et politisk spørsmål at den samme jorden trues av drivhuseffekt og kortsiktig utnyttning. Som en kirkeleder en gang skrev: ”Jeg tror ikke Gud kommer til å spørre oss hvordan han skapte verden. Han kommer til å spørre oss hva vi gjorde med det han har skapt.”

Miljøsakene har for alvor blitt en sak for hele verden dette året. I juni måned fikk verdens miljødag i Tromsø stor internasjonal oppmerksomhet, og kirken ble trukket inn i programmet på en sterk og god måte. Honnør til alle de som på kirkens vegne arbeidet med den siden av programmet.

I Kirkenes verdensråd, Den romersk katolske kirke og i interreligiøst arbeid kommer temaet opp. Dette handler om rettferdighet, og vi leter alle etter et nytt teologisk språk som kan sette ord på både synd og nåde, liv og død. Det var noe av dette gudstjenesten i Tromsø klarte å gjøre på en måte som gjorde det mulig å snakke sant om synden og vårt svik som forvaltere. Og å snakke sant om synden er en forutsetning for nåde, frelse, rettferdighet og nytt liv. Skapelse og frelse er sammen Guds handling for å gi verden liv. Vi må i denne saken tale slik at våre politiske ledere får ryggdekning og mot til å treffe radikale beslutninger som kan bevare jorda vår også for framtidige generasjoner. Særlig har vi som et svært rikt og oljeproduserende land et ansvar for å gå foran og vise vei. Kirken har et helt spesielt ansvar

for miljøet. Fordi Gud er verdens skaper, og vi som mennesker har en forpliktelse overfor Ham og verden.

Guds fremtid og vår tid

Kirkemøtet har som hovedtema ”**Himmelens og jordens skaper**”. Kirken kalles til en fornyet teologisk refleksjon om det å være menneske i verden, om å være skapt av Gud til å leve ansvarlig i alle våre relasjoner: også til skaperverket. Samers og andre urfolks tradisjoner kan hjelpe oss til å få øynene opp for naturens egenverdi og se mer helhetlig på vår plass i den skapte verden. Jeg håper dette Kirkemøtets hovedtema vil gi oss **visjoner, refleksjoner, kamplyst og samhørighet**.

Men samtidig vet vi at vi står overfor et vanskelig Kirkemøte, og manges øyne og ører er vendt mot dette sted denne uken. Det er krevende samtaler vi står foran. Men vi skal klare det! Vi MÅ klare det!

Kirkens fremtid

Den kristne kirke kan beskrives og studeres ved hjelp av historiske og samfunnsvitenskapelige metoder, men kirken er noe mye mer. Den er en kirke der den oppstandne og levende Jesus Kristus har lovet å være til stede ved sin Ånd. Derfor har jeg stor tro på Den norske kirke. Ser vi på den overraskende kirkehistorien – fra den lille flokken kvinner og menn rundt Jesus til en hel verden – så ser vi at det umulige er mulig. For Gud er i sin kirke! Mine fremtidsdrømmer for Den norske kirke og for Den norske kirkes menigheter er sterkt knyttet til at Gud kan gjøre langt mer enn vi endog forstår å be om! Enn si kan tenke ut! Og han gjør det gjennom sin kirke. Ofte på tross av oss og våre feil.

En kirke med det levende ordet

Under dette Kirkemøtet er det de tunge og store sakene som vekker oppmerksomhet. På lokalplan møter folk stort sett i dag den gode, åpne og inkluderende kirken gjennom prester, diakoner, kateketer, kantorer og lokale medarbeidere som møter enkeltmennesker i sorg, ved dåp, ved konfirmasjon, ved bryllup, ved alle de viktige faser i livet. Og fortsatt tror vi at Ordet bærer frukt og modnes i sin tid.

Kona mi, Else, og jeg har nettopp lest sammen igjen Knut Hamsuns roman ”Markens grøde”, og vi har sett teaterforestillingen. Isak Sellanrå, hovedpersonen i ”Markens grøde”, pløyer og harver det lille jordstykket sitt, og snart er det klart for såing. Det å så kornet var for Isak Sellanrå en hellig handling. Også vi i Den norske kirke sår og sår noe som fremtidens kirke vil høste av. Det er for Kirken en hellig handling å så evangeliet gjennom Ord, sakramenter og tjeneste, og vi vet at det vil bære frukt.

En gammel prest, for lengst pensjonert, fortalte meg om en forretningsmann som hadde besøkt ham på aldershjemmet. Forretningsmannen var hjemme i Norge på et kort besøk. Han hadde hørt at hans gamle konfirmantprest var kommet på aldershjem. Derfor kom han inn på rommet til presten med en blomsterbukett, satte seg ned ved den gamle, tok handa hans og sa: Det du lærte oss i fra Bibelen da jeg var konfirmant, glemte jeg aldri. Og en gang da jeg gjennomlevde en krise i mitt liv, satt jeg alene på et hotellrom i en av verdens storbyer og visste ikke om jeg orket morgendagen eller skulle gjøre slutt på det hele. Da kom ditt ansikt for meg, prest, og ordene: ”**Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettfærdig, så han tilgir oss syndene og rensar oss for all urett.**” Det ordet lærte du meg fra Bibelen, og jeg foldet mine hender der på hotellrommet og ba Jesus om hjelp. Siden den dagen har jeg vært en troende. Det du lærte meg, reddet livet mitt i dobbelt forstand. Da gråt Tale ved åpningen av Kirkemøtet 07

den gamle presten. Han hadde fått bekreftelsen på at noe av det han hadde sådd, hadde falt i god jord.

Det er flott å tilhøre en kirke som har det levende ord å tilby folk! Så må vi ikke bli så opptatt av alle vanskelighetene at vi ikke oppdager rikdommen og gleden og verdien i Den norske kirke. La oss spre det gode ryktet om kirken vår! La oss fremfor alt stå sammen om å så det gode ryktet om vår Mester og Herre. Slik at det også kan sies i vår tid slik det ble sagt i Jesu samtid: "Ryktet om ham spredte seg over hele Syria, og de kom til ham med alle som hadde vondt." Kirken er mye, mye mer og bedre enn det bildet som tegnes gjennom stridsspørsmålene de siste årene. Gjør folkekirken til en god opplevelse! Spre det gode ryktet! Forkynn evangeliet !

Godt kirkemøte, kjære venner og medarbeidere. Må Gud velsigne oss og hjelpe oss.
